

בעקבות הגירעון העצום - פרופ' טרכטנברג מזהיר: לא יהיה מנוס מלהעלות מיסים

הכלכלן הבכיר ומי שהיה חבר בוועדת הכספים מתריע שהממשלה מתייחסת לכסף שלנו בזלזול: "אין סדרי עדיפויות - מוציאים בלי חשבון" • מאמין שמה שהציל אותנו בינתיים זה "היכולת והתושייה של הציבור הישראלי" • ומבהיר: המיסים לא חייבים להתגלגל לאזרח הקטן - דרושה רפורמה

כרמל ליבמן | N12 | פורסם 13/01/21 09:28

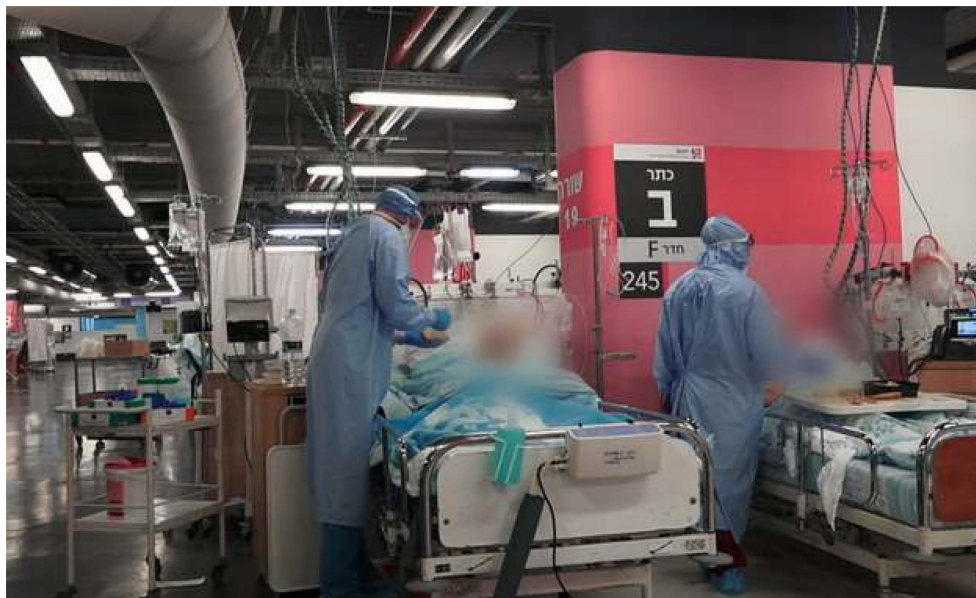

אילוסטרציה: Shutterstock

משרד האוצר הודיע אתמול (שני) כי הגירעון בישראל לשנת 2020 עומד על 160.3 מיליארד שקל, שהם 11.7% אחוז מהתוצר - כזה שלא נראה כמותו בכל תולדות המדינה. אבל לדעתו של פרופ' מנואל טרכטנברג, הבעיה האמיתית של ישראל היא לא כמה כסף הממשלה הוציאה השנה - אלא מה שהיא בחרה לעשות איתו. "כשאין לך תקציב הכסף נעלם", מזהיר טרכטנברג ומוסיף: "לא יהיה מנוס מהעלאות מיסים".

לעדכונים נוספים ושליחת הסיפורים שלכם - היכנסו לעמוד הפייסבוק של החדשות

"מה שלא בסדר זה שלא היה ועדיין אין תקציב מדינה מאושר", הדגיש. "כשאין לך תקציב אתה לא יודע לעשות סדרי עדיפויות. לכן למשל, לא הוצאנו כלום על הכשרות מקצועיות בזמן שהיו כמעט מיליון מובטלים. כשאין לך סדר עדיפויות הכסף נעלם, אתה מוציא כסף בלי חשבון".

"את ההתחייבויות שלקחנו נצטרך להחזיר". מחלקת קורונה, ארכיון | צילום: החדשות 12

"את ההתחייבויות שהמדינה לקחה יהיה צריך להחזיר", הסביר, "השירותים הציבוריים המרכזיים כמו בריאות וחינוך לא יכולים לקטון, הם גם ככה קטנים בישראל. בקורונה גילינו שהמלך הוא עירום, שמערכת הבריאות צריכה אם כבר יותר תקציבים לא פחות. לכן תצטרך להיות העלאת מיסים".

טרכטנברג, פרופ' באוניברסיטת תל אביב **במוסד שמואל נאמן של הטכניון**, לא הופתע משיעורי הנירעון. "ידענו שהוא יהיה גבוה מאי פעם", אמר, "זה סדר הגודל שהיה צפוי. בכל זאת חייבים להגיד, אי הוודאות הייתה ועדיין כל כך גדולה שכל ניסיון לחזות מועד לכישלון. זה לא במסגרת המודלים וסוג הפרמטרים שאנחנו מכירים".

"הממשלה מוציאה כסף בלי חשבון". נתניהו וכ"ץ, ארכיון | צילום: מארק ישראל סלם, פלאש 90

ישראל נכנסה למשבר הזה עם גירעון גבוה יחסית, כבר בשנה שעברה הוא הסתכם ב-3.7%. "חוינו את התקופה של סוף כהונתו של משה כחלון", הסביר **פרופ' טרכטנברג**, "הוא נקט מדיניות פופוליסטית בפן הפיסקלי ואף אחד לא עצר אותו. זה היה אז חריג מעט ביחס למדינות אחרות ובעיקר חריג לעצמנו, שהתרגלנו לגירעון נמוך ולכך שאפשר לצמצם את יחס החוב-תוצר משנה לשנה".

בהיבט יחס החוב-תוצר, שיעור החובות של המדינה בהשוואה לתוצר השנתי שלה, ישראל דווקא נכנסה למשבר במצב טוב יחסית, עם חוב של כ-60% מהתוצר, תוצאה של עבודה מתמשכת מאז המשבר הכלכלי בתחילת שנות האלפיים. אך כעת, הוא זינק לכ-75% על פי ההערכות. זה גם לא המצב הגרוע ביותר, בארה"ב ובקנדה למשל ההערכות מדברות על חוב של יותר מ-100% מהתוצר.

"בסופו של יום מה שקרה זה שבזמנית הוצאות הממשלה היו מאוד גבוהות", תיאר פרופ' טרכטנברג, "המדינה נטלה התחייבויות עבור התמודדות עם המשבר בפן הרפואי ובסיוע הכלכלי. כן הייתה ירידה בהכנסות, היא לא הייתה שולית, אבל היא לא מה שהכריע את הכף. מה שהציל את המצב מלהיות קשה יותר זה הייצוא, בעיקר של ההייטק". לכן לישראלים ולמשק הישראלי טרכטנברג נותן ציון מצוין, ומסביר שהוא מתפעל מ"יכולת ותושיה בלתי רגילים", שהממשלה לא תמיד מצליחה לקלקל.

אלא שנתוני החוב-תוצר הטובים יחסים של ישראל לא מעודדים את המומחה. הוא מעריך שיתכן שהחוב עוד יגדל בחודשים הקרובים, הרי טרם יצאנו מהמשבר. נוסף על כך, הוא מתוסכל מכך שהממשלה לא השקיעה בתחומים שיאפשרו יציאה טובה של הכלכלה הישראלית מהמשבר וצמיחה, כמו הכשרות מקצועיות ותשתיות.

אבל לפרופ' טרכטנברג יש גם מסר אופטימי, הוא מאמין שהעלאת המיסים שתידרש כדי להקטין את החוב, לא חייבת לבוא על גבו של האזרח הקטן. "אם לא נעלה את המיסים כמו שהם אלא להפך", הסביר, "כלומר נוריד את מס החברות, אבל נבטל את הטבות המס לחברות הגדולות והבין-לאומיות, יוקל לציבור וגם הכנסות המדינה יגדלו. יש פה הזדמנות לרפורמה שמערכת המס משוועת לה בישראל".

גירעון מיסים משרד האוצר

ערוצים	גירעון	מיסים	משרד האוצר	תוכניות	הגדרות	הצטרפו לניוזלטר שלנו	הרש
ביטחוני	כלכלה			סדר עולמי	תנאי שימוש	אודות	הרש
פוליטי	ספורט			תוכנית חיסכון	מדיניות פרטיות	פרסמו אצלנו	הרש
פלילי	תרבות			שש עם	צור קשר	הסדרי נגישות	הרש
פנים	בריאות			אולפן שישי	המייל האדום		הרש
בעולם	דיגיטל			פגוש את העיתונות			הרש
חינוך				המהדורה המרכזית			הרש
פרשנות				חמש עם רפי רשף			הרש

